

2 i advent

Psalmer: 107:1,2; 704, 109, 423, 725, 712

Texter: Jer 33:14-16, Hebr 10:32-39, Mark 1:14-15

Nåd vare med er och frid av Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Predikotexten är hämtad ur Mark 1:14-15. Så lyder de heliga orden:

Sedan Johannes hade blivit fängslad, kom Jesus till Galileen och predikade Guds evangelium. Han sade: "Tiden är fullbordad och Guds rike är nu här. Omvänd er och tro evangelium!"

Herre, inskriv dessa ord i våra hjärtan. Amen.

Vi hör i vår text en sammanfattning av Jesu predikan: *Tiden är fullbordad och Guds rike är nu här. Omvänd er och tro evangelium!* Naturligtvis höll han längre och utförligare predikningar men detta är en sammanfattning av "Guds evangelium". Sammanfattningen indikerar att Jesus i sina predikningar anslöt till GT:s profetior. Han predikade att tiden var fullbordad. När folk hörde honom blev de påmind om de bibeltexter de hört hemma och i synagogan. Det var ju förutsagt i Skrifterna att Guds rike skulle komma. På grund av GT:s profetior väntade de en Frälsare som skulle vara Kung i ett evigt rike. Han skulle få hela jorden till egendom. Men det fanns många falska förväntningar bland folket. En del hade inte förstått att den utlovade Messias skulle vara en Frälsare från synden och Kung i ett andligt rike. De trodde att Messias skulle komma med politiska lösningar och regera i ett jordiskt rike.

Men det fanns sanna israeliter som förstod löftena i deras rätta sammanhang och trodde på dem. Genom historien hade Gud gett en fortsatt förklaring av det första löftet som han gav på syndafallets dag. Simeon och Hanna, som vi möter i berättelsen om hur Jesus bärs fram i templet, var två av dessa troende judar. Om Simeon heter det: *han var rättfärdig och gudfruktig och väntade på Israels tröst, och den helige Ande var över honom.* "Israels tröst" syftar inte på en politisk ledare utan på Frälsaren som Gud utlovat som skulle ta bort synderna. När Jesus frambars i templet kom Hanna fram och prisade Gud och talade om honom för alla dem som väntade på Jerusalems frälsning. "Jerusalems frälsning" syftar inte heller på någon politisk lösning för staden Jerusalem, utan på en andlig frälsning för hela Guds folk. Simeon och Hanna kände igen "Israels tröst" och "Jerusalems frälsning" i det lilla barnet Jesus. Den helige Ande hade fört dem till tro på GT:s profetior. Det var också genom Anden de förstod att profetiorna hade gått i uppfyllelse på barnet Jesus.

De som förstått Gamla testamentets profetior hade inga problem med Jesu ringhet. Jesus föddes i fattigdom. Inte heller framträdde han med yttre makt och rikedom när han blev vuxen, fast han regerade allt och allt tillhörde honom. Han framträdde inte som en evig Kung med gudomlig härlighet, även om det ibland glimtade fram. Och han kom inte alls som en politisk kung med världslig makt. De som missförstått Gamla testamentets profetior blev besvikna på Jesus. De väntade någon vars yttre makt och prakt var påtaglig. Men de som trodde på den verkliga innebörden i GT:s profetior hade inga problem med Jesu ödmjukhet och fattigdom.

Gud hade genom profeterna utlovat en Frälsare som också skulle vara Kung i ett rike som skulle omfatta hela jorden. Han skulle garantera sitt folks trygghet. Ett av dessa löften hittar vi i Jeremia 23:5-6 *Se, dagar skall komma, säger Herren, då jag skall låta en rättfärdig avkomling uppstå åt David. Han skall regera som konung och ha framgång, och han skall skaffa rätt och rättfärdighet på jorden. I hans dagar skall Juda bli frälst och Israel bo i trygghet. Och detta skall vara det namn han skall få: Herren vår rättfärdighet.* Profeten Jeremia förkunnade: *Se, dagar skall komma...* Jesus förkunnade att dessa dagar nu kommit: *Tiden är fullbordad och Guds rike är nu här.* Fullbordan av löfterna hade kommit i och med Jesus. Jesus förkunnade att med honom hade Guds rike kommit. Där Jesus är, där är också Guds rike. Det ska vi tänka på när vi i Matteus 18 läser löftet: *där två eller tre är samlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem.* Där är Guds rike.

Jesus förkunnade också hur vi ska få del av välsignelserna och tryggheten i hans rike. Han sa: *Omvänd er och tro evangelium!* Jesus kallar alla att vända sig från ett liv i synd till tro på honom som förlåter synd. Det är endast genom tron på honom vi kommer in i Guds rike.

Ibland har människor dragit felaktiga slutsatser om vår förmåga utifrån denna uppmaning: *Omvänd er och tro evangelium.* Så gjorde en känd humanist, Erasmus, på Luthers tid. Och det är inte alls ovanligt att predikanter i olika samfund gör så än idag. Man resonerar så här: eftersom Jesus säger: *omvänd er och tro evangelium* så måste det ligga i människans förmåga att omvända sig och tro - annars vore det meningslöst med denna uppmaning. Man drar slutsatsen att människan har en fri vilja och kan bestämma sig för att omvända sig och tro. Genom sådana slutsatser kommer man fram till en frälsningslära som är i strid med Skriften. Frälsningen blir då ett resultat av den fria viljans val och människans förmåga. Men Bibeln förkunnar klart: *av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det, inte på grund av gärningar, för att ingen skall berömma sig* (Ef 2:8-9).

Vi människor saknar i oss själva insikt i andliga ting. När människor börjar använda förnuftet i andliga ting på samma sätt som då man renoverar hus, kör bil eller gör inköp blir det fel. Vi måste bli undervisade av Guds ord och Guds Ande för att få kunskap i andliga ting, annars förstår vi ingenting. Men slutsatsen är inte ens förnuftig. När Jesus säger: *omvänd er och tro evangelium* så säger han faktiskt ingenting om vad vi människor gör eller kan göra. Han yttrar sig inte över ämnet: ”den fria viljan”. Han säger inte ett ord om en fri vilja i andliga ting. Däremot säger han vad han vill ska ske - vilket är en helt annan sak. På samma sätt är det med ordet: "Var heliga som Gud är helig". Det vore oförnuftigt att av den befallningen dra slutsatsen att människan förmår vara helig som Gud är helig. Nej, befallningen säger inget om vår förmåga utan endast vad Gud vill och kräver av oss. På samma sätt är det med orden *Omvänd er och tro evangelium*. Uppmaningen säger vad Jesus vill ska ske - inte vad vi kan göra.

Vi hör idag Jesus uppmana till en omvändelse som vi inte har kraft till och som vi inte har egen vilja till. Han uppmanar till en tro som vi inte har förmåga till av egna krafter. Skriften säger på ett ställe att det råder jämlikhet mellan alla människor i den meningen att alla är döda genom sina överträdelser och synder - inte fysiskt döda men andligt döda. Blir någon levande så är det Gud som uppväckt honom. En andligt död uppväcker inte sig själv. Bilden av döda människor lär oss läxan: lika lite som en död människa kan uträtta något, lika lite kan vi uträtta något gott i andliga ting. Men Gud gör det som är omöjligt för människor. Tron skapas var och när det behagar Gud. Därför bekänner vi med katekesens ord: *Jag tror, att jag inte av mitt eget förnuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komma till honom, utan den Helige Ande har kallat mig genom evangelium, upplyst mig med sina gåvor, helgat och bevarat mig i den rätta tron.*

Även om vi inte av egen kraft kan omvända oss och tro är inte Jesu predikan meningslös. Jesu ord har kraft att uträtta vad orden säger. Den helige Ande är närvarande i ordet och genom predikan kallar han oss och ger oss tron. Då tron på evangeliet predikas så har den predikan en inneboende kraft att ge den tro det kräver. Paulus skriver så här om evangeliets kraft: *I evangeliet uppenbaras rättfärdighet från Gud, av tro till tro.* Rättfärdigheten från Gud kan bara tas emot genom tron. Därför kräver evangeliet tro. Men samtidigt ger evangeliet den rättfärdiggörande tron. Det ligger i det lilla ord ”till” - *till tro*. Evangeliet skapar och ger den tro det kräver för att att vi ska ta emot rättfärdigheten från Gud.

Gamla testamentets profetior gick i uppfyllelse när Jesus framträdde och förkunnade Guds evangelium. Jesus är uppfyllelsen av profetiorna. Han är

Frälsaren undan synden och Kung i ett evigt rike. Hans rike framträder inte som en jordisk stormakt utan upprättas i våra hjärtan när vi omvänder oss från våra synder och tror på evangeliet om hans frälsning. Denna tro skapar han själv i våra hjärtan med kraften i sitt evangelium. Amen.

Låt oss be!

Vi tackar dig av hjärtat för att du frälst oss från våra synder så att vi äger syndernas förlåtelse för din skull. Vi tackar dig för att du låtit oss höra Guds evangelium, fört oss till tro och fört oss in i ditt rike. Bevara oss till den dag då ditt rike framträder i härlighet. Amen.